

Összegzésként megállapíthatom, hogy igazán remek élményt szerzett számomra a távcső, különösen annak tökéletes leképezése és nagy fényereje. Úgy gondolom, kválitásai ezt a műszert a későbbiekben nemcsak a bemutatásokra, de profi megfigyelésekre és fotózásra is alkalmassá teszik.

Most pedig csokorba szedve álljanak itt a távcső főbb erői és néhány hátrányos tulajdonsága.

Pozitívumok

- nagy látómező
- jó leképezés
- kitűnő kontraszt
- nagy fényerő
- viszonylag mérsékelt színezés
- hosszú ideig ellenáll a párásodásnak
- precíz fogasléces kihuzat
- könnyű beállítás
- stabil állvány
- kényelmes használat

Negatívumok

- bizonyos pozíciókban az állvány állítócsavarjai nehezen elérhetőek.
- könnyen lejár a párávédő elötét
- túl szoros a műanyag porvédő sapka
- a távcső egészéhez képest gyenge minőségű zenitűtkör
- az objektív műanyag foglatban van
- a StarPointer hajlamos a párásodásra

A fentiek alapján látható, hogy számos pozitív tulajdonsága mellett csak néhány, kevésbé jelentős hátránnyal bír a távcső, ezért bárkinek melegen ajánlom használatát, és remélem, én is minél többször páasztázhatom vele az égboltot.

GYARMATHY ISTVÁN

Kis távcső – nagy élmény

Idén is nagy izgalommal készülődtem az ágasvári táborra, különösen azért, mert módomban volt kipróbálni egy Pentax SDHF 75/500-as refraktort. A kis Pentax, méretét tekintve, ideális utazótávcső. A harmatsapkája betolható, és így hossza csak 41 cm. A súlya is igen kedvező, csupán 2,2 kg. Nem volt gond a hegyre felvinni. Mechanikai kidolgozása is tetszetős, strapabíró. A kihuzat fogasléces 60 mm-es belső mértéssel, és mintaszerűen működik. 75 mm hosszan fókuszálhatunk vele és nagyon ötletes, masszív a rögzítése is.

A gyári távcsövek gyakori hibája, hogy a túl hosszú tubus miatt a fókuszpont „nem lóg ki” eléggé, a csőből, ezért nem lehet használni, pl. fotózáshoz vagy zenitprizmával. Nos, itt ez nem áll fenn. Bár a gyári toldat túl hosszú, de mégsem kell nekiesni ecetes fémfűrészszel, mert egy egyszerű házi készítésű rövid toldattal még a hírhedt „fényútzabáló” Herschel-prizmát is be tudjuk élesíteni.

A műszer fotovizuálisan (szép szó) korrigált optikája a kéttagú SD objektívől és egy a tubus közepe táján elhelyezett egytagú korrekciós lencséből épül fel, mely a gyártó szerint vizuálisan 5 fokos látómezőt biztosít, fotografikusan pedig kirajzolja a 6x7-es filmeket is.

Mivel az én amatőrcsillagászati tevékenységem főleg az asztrofotózásra koncentráldik, ezért először ezen a területen kezdődött a vllatás.

Az elkészült képek (M8–20, M16–17) nem okoztak csalódást. 24x36-os formátumra fotózva a közel 3x4 fokos negatívon nem lépnek fel az oly sokszor látott hibák: mint a

peremsötétedés, vagy a kép szélénél torzult csillagnyomok. Már alig várom, hogy 6x6-os filmre is kipróbáljam!

Sajnos a nyári éjszakák elég rövidek, ezért nem sok időm volt a vizuális tesztekre.

Mégis, amikor felkelt a Mars, nem lehetett kihagyni. A légkör nagyon nyugtalan, de néha mégis meg-megáll. Fraunhofer-refraktorhoz szokott szememnek furcsa ez a látvány, hát igen, ez egy apo. A színek új értelmet kaptak, tudniillik, hogy nem a távcső okozza őket. A fehér pólusapka alatt a barnásvörös rengeteg árnyalata látszik, de kár, hogy nem tudok jól rajzolni. Érdekes volt napról napra követni a porvihar fejlődését a vörös bolygón.

Majd a csillagstzt következett. Az extra- és intrafokális kép között kisebb különbséget látni, mint az összehasonlításra használt 102/1000-esnél, pedig az is λ 6-7 körül van. Sajnos sokáig nem lehet báméskodni, mert jön föl a Nap.

Apropó Nap! Mikor már delelőre járt, rá is vetettem egy-két pillantást. A Herschel-prizmában nagy volt a tumultus, elég aktív a mi csillagunk felszíne mostanában. Szintén furcsa, hogy nincsenek fölösleges színek és, hogy milyen kontrasztosan, finoman látszanak a foltok. Órákig el lehetne nézelődni, ha nem löknék félre az embert az okulártól a tisztelt kíváncsiskodók.

Aztán napról napra a Hold is egyre feljebb kúszik az égen, és az alkonyati égen olyan a látvány, mintha holdutazásra indulna az ember. Kétszázszoros nagyításnál sem esik szét a kép, bár jó lenne, ha kicsit magasabban járna égi kísérőnk.

Összefoglalva: Kicsi a bors, de erős! Mindenkinek szívből ajánlom ezt a valóban hordozható, akár fotóállványról is használható kis műszert. Hatalmas látómezejének és kiváló minőségének köszönhetően széles nagyítástartományban használható.

HINGYI GÁBOR

Felhívjuk tagjaink és az érdeklődők figyelmét, hogy a **Szakkönyvruházban** is kaphatók az MCSE kiadványai (Csillagászati évkönyveink, a Meteor friss számai, évkönyvek, Amatőr csillagászok kézikönyve stb.).

A Szakkönyvruház címe: Budapest VI. ker., Nagymező u. 43.

Nem csak tükröt, hanem távcsövet is Csatlóstól!

Készít, javít, átalakít

Csatlós Géza (1021 Budapest, Szerb A. u. 4. II/7., tel: 274-3070)